

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších stolic a vrátil věc soudu první stolice, aby o ní dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Žalobce se domáhá na žalovaném náhrady škody z toho důvodu, že jej léčil neodborně, že převzal léčení, tedy výkon, k němuž je potřebí zvláštních odborných znalostí a neobyčejné péle, projevil nedostatek oněch znalostí a péle, z čehož vzešla žalobci škoda. Domáhá se tedy nároku na náhradu podle § 1299 obč. zák. Odpovědnost podle právě uvedeného ustanovení není omezena na smluvní poměr, jak míní nižší soudy. Ustanovení § 1299 obč. zák. jest v jádře jen provedením § 1294 obč. zák., neboť kdo nemaje dostatečných znalostí, pustí se do něčeho, k čemu je takových znalostí potřebí, dopouští se nedopatření, když neuváží, že nemůže vědět, zda jednání jeho nebude mít škodlivý účinek pro druhého (Sedláček, Obligační právo III, str. 67). Stačí tedy úplně, že někdo provede úkon znalecký ať již podle smlouvy, ať beze smlouvy, ať ve vlastní působnosti, ať jako zaměstnanec jiného, který by ovšem mohl býti za něho odpovědný, kdyby tu byl smluvní poměr, podle § 1313 a) obč. zák., mimo tento poměr pak podle § 1315 obč. zák. Avšak odpovědnost toho, kdo užil jiného, nezprošťuje ještě povinnosti k náhradě škody toho, kdo vykonal úkon, z něhož se závazek ten vyvozuje. Nastává tu po případě závazek k náhradě škody proti zaměstnanci a odpovědnost zaměstnavatelova.

Jestliže se žalobce domáhá náhrady škody na žalovaném, který, jak je nesporné, jednal jako odborník ve smyslu § 1299 obč. zák., nerozhoduje, že s ním nesjednal smlouvu o léčení. Ovšem musí mu žalobce dokázat zavinění záležící v nedostatku nutné péče a potřebných neobyčejných znalostí a dále, že jeho škoda vznikla z tohoto zavinění. Otázka odpovědnosti všeobecné veřejné nemocnice v F. za zavinění žalovaného není předmětem sporu, o to, zda žalovaný snad porušil služební povinnosti vůči ní, tu vůbec nejde, neboť z toho žalobce svůj nárok proti žalovanému nevyvozuje.

Jestliže se nižší soudy neobíraly věcí samou, nýbrž zamítly žalobu pro nedostatek pasivního oprávnění žalovaného k žalobě, posoudily věc nesprávně (§ 503 č. 4 c. ř. s.). Nebyla proto sporná látka vůbec probrána. Tato vada zasahuje až do řízení v první stolici, byly proto zrušeny rozsudky obou nižších soudů a věc vrácena první stolici (§ 510, odst. 2, c. ř. s.).

Čís. 16621.

Pojem »domácnosti« ve smyslu § 12, odst. 1, zák. o osmihodinové době pracovní č. 91/1918 Sb. z. a n.

Předpis § 12, odst. 1, uved. zák. nelze omeziti co do delší pracovní doby jen na domácnost přirozených (fysických) osob, nýbrž jest ho užiti

i na jiné právní útvary (spolky), u nichž způsob zaměstnání a ubytování jest shodný jako v domácnosti přirozených (fysických) osob (úkony zřízení, ubytovaného a stravujícího se v noclehárně dobročinného spolku, kde konal úklid, rozdělení šatstva a pod.).

(Rozh. ze dne 8. ledna 1938, Rv I 199/36.)

Žalobce, který byl u žalovaného dobročinného spolku zřízcem (šatnářem) v noclehárně, kde sám bydlil a se stravoval a kde byl zaměstnán, se na žalovaném spolku domáhá mimo jiné zaplacení 10.313 Kč s přísl. jako odměny za práce konané přes osmihodinovou dobu pracovní. **N i ž š í s o u d y** zamítly žalobu, **o d v o l a c í s o u d z** těchto důvodů: Pro posouzení věci je rozhodující, zda jest zaměstnání žalobce podřaditi pod ustanovení § 1 zák. č. 91/1918 Sb. z. a n., či pod ustanovení § 12 řech. zák. V té příčině jest zjištěno, že žalobce, jenž bydlel a stravoval se v noclehárně žalovaného spolku, konal v noclehárně služby nepatrně namahavé, a to jako šatnář, přijímající od noclehářů jejich šaty v zimě asi od 5½ až do 7½ ráno, v létě od 5. hod. ráno po dobu kratší 2 hodin, večer pak v zimě asi od 7 až 9 hodin, v létě asi od 8½ až do 10 hodin. Po ranní práci šatnářské po přestávce ke snídani uklízel místnosti, při čemž musel býti hotov do oběda podávaného v létě v 11 a v zimě ve 12 hodin, Mezi úklidem měl asi 10 minut volno na přesnídávku. Úklid trval žalobci dle toho, jak si pospíšil, a mohl býti hotov v létě již v 9 hodin a v zimě v 11 hodin. Po úklidu měl žalobce do začátku večerního provozu volno a pak byl k dispozici žalovaného zaměstnavatele jen v ty dny, kdy měl telefonní službu, což bylo jednou za 8 dnů od ½ 13 do ½ 19 hodiny. Při telefonní službě seděl žalobce v kanceláři a čekal, bude-li někdo telefonovati neb žádati informace, a otvíral dveře. Jednou za 5 neděl konal žalobce místo denní služby šatnáře noční hlídačskou službu po dobu jednoho týdne od začátku večerního provozu až do skončení ranního provozu a mimo dozor při provozu píchal hodiny při obchůzce v budově a kol ní. Naproti tomu měl každý čtvrtý den v zimě a v létě každý třetí den — a nebyl-li nikdo na dovolené — každý druhý den volno po ukončení úklidu a nemusel konati večerní a ranní šatnářskou službu. Generální úklid konaný jednou za měsíc, mohl žalobce provésti, pospíšil-li si při obyčejném úklidu, poněvadž úklid ten rozvrhl se na několik dní. Hledíc na to, co uvedeno, podřaduje prvý soud právem žalobce pod ustanovení § 12 zák. č. 91/1918 Sb. z. a n. a nepokládá žalobní nárok na práci přes čas za odůvodněný, neboť přihlíží-li se zejména k letní době, nedosáhl žalobce průměrně počtu 72 týdenních pracovních hodin.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h :

Nemůže býti pochybnosti, že pro žalovanou jako pro dobročinný spolek platily předpisy zákona č. 91/1918 Sb. z. a n. (§ 1, odst. 2 dotč. zák.).

Podle zjištění nižších soudů byl žalobce zaměstnán u žalovaného spolku ode dne 17. července 1928 do 8. ledna 1935 jako zřízenec v noclehárně a měl mimo měsíční plat v ústavu celé zaopatření a volný byt. Náležel tudíž k zaměstnancům, jichž se týká ustanovení § 12, odst. 1, zák. č. 91/1918 Sb. z. a n., ježto právě uvedené ustanovení § 12, odst. 1, nelze omeziti co do delší pracovní doby jen na osoby zaměstnané a bydlící v domácnosti osob fysických, nýbrž je ho užiti i na jiné právní útvary, u nichž způsob zaměstnání a ubytování zaměstnance jest obdobný jako v domácnosti osob soukromých, a takovým bylo i žalobcovo zaměstnání u žalovaného spolku, neboť konal v noclehárně práce obdobné pracím v domácnosti (úklid, rozdělení šatstva a pod.) a měl za své práce stravu a volný byt. Pokud žalobce konal podle zjištění odvolacího soudu i úkony domovnícké a nočního hlídače, platí pro něho předpis § 12, odst. 2, dotč. zák. a je proto schváliti názor odvolacího soudu, že byla jeho denní zákonná pracovní doba dvanáctihodinová.

Čís. 16622.

Pouhý podpis blankosměnky několika osobami jako spoluvýstavci, nezakládá obecnoprávní závazek spoludlužnický nebo závazek spolurukojmích (a plátců) za dluh směnečného příjemce se všemi právními důsledky podle § 896 obč. zák. Takovýto závazek vzniká jen tehdy, je-li podpis na blankosměnce dotvrzením předchozího ujednání, že spoluvýstavci převezmou tak zv. zastřené spolurukojemství příjemce směnky.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1938, Rv II 885/36.)

Srov. rozh. č. 3669, 9307 Sb. n. s.

Žalobce se domáhá na žalovaném jako spoluvýstavci blankosměnky znějící na 5.000 Kč, odevzdané příjemci směnky J. k dosažení úvěru u peněžního ústavu, náhrady polovice částky, kterou musel v bance zaplatiti za příjemce směnky za úvěr jemu poskytnutý. Tvrdí, že mezi ním a žalovaným na jedné straně a příjemcem směnky J-em na druhé straně došlo v roce 1931 k ujednání, podle něhož žalobce i žalovaný podepsali společně bianko akcept příjemcův znějící na 5.000 Kč jako výstavci a jej odevzdali příjemci směnky, aby si jím mohl opatřiti úvěr u peněžního ústavu do výše směnečné částky, a že u M-ské zemědělské a obchodní banky přistoupili k dluhu příjemce směnky J-a jako spoludlužníci. Proti žalobě namítl žalovaný, že není k žalobci v žádném právním poměru a že pouze na vyzvání J-a podepsal směnku, zaručiv se toliko jako rukojmí za žalobce, aniž (s žalobcem) předtím jednal. S o u d p r v é s t o l i c e zamítl žalobu. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d uložil soudu první stolice další jednání a nové rozhodnutí.